

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.268/2021/8.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Havelda Miklós ügyvéd (Cím7) által képviselt **Felperes1** (cím2) felperesnek a Bimbó Ügyvédi Iroda (cím8 ügyintéző: dr. Bimbó Róbert ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím1) alperes ellen munkabér és kártérítés megfizetése iránt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék M.tanács.ügyszám1/39. számú ítélete ellen az alperes 42. sorszám alatti fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 164.766 (százhatvannégyezer-hétszázhatvanhat) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2021. szeptember 29-én kelt M.tanács.ügyszám1/39. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.642.650 forint munkabért, 368.182 forint szabadság megváltást és 48.740 forint költségtérítést, valamint azok kamatát és 22.563 forint perköltséget, továbbá az állam javára 122.509 forint illetéket és 15.443 forint tolmácsdíjat. Megállapította, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményre nem jogosult, így az állam javára 199.884 forint illeték és 25.197 forint tolmácsdíj megfizetésére kötelezte.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint az orosz anyanyelvű, hosszabb ideje Magyarországon élő és magyarul jól beszélő felperessel 2018. szeptember 3-tól létesített az alperes határozatlan idejű munkaviszonyt kereskedelmi tervező-szervező (külkereskedelmi szervező-értékesítő) munkakörre, napi 8 óra munkaidővel. A munkaszerződés 3. pontjában a felek megállapodtak arról, hogy a felperes a feladatait home office rendszerben, kötetlen munkaidőben, telephelyen kívül végzi azzal, hogy a munkáltató kérésének megfelelően előre egyeztetett napokon a cég telephelyén látja el napi feladatait.

[3] Az alperes kávé italporok gyártásával és forgalmazásával foglalkozik, elsősorban vendégipar részére (italautomaták), valamint a kiskereskedelemben is kapható monodózis (egyszemélyes) kiszerelésű 2:1, 3:1-ben kávé, forró csokoládé, cappuccino és frappé italporokat gyárt és forgalmaz.

[4] A munkaszerződés 6. pontjában a felek meghatározták a felperes munkaköri feladatait, így az alperes termékeinek és szabad gyártási kapacitásainak értékesítése, terjesztésének elősegítése elsősorban kelet és észak-kelet európai, valamint oroszországi CIS államok területén (oroszajkú területek, volt Szovjetunió államai, Kelet-Európa, Észak-Kelet Európa), ahol korábban az alperes nem lépett fel piaci szereplőként. Ezeken a piacokon kellett a felperesnek piackutatást és az ügyfelek igényeinek felmérését elvégezni, majd ez alapján marketing és értékesítési tevékenységet folytatni, népszerűsítve az alperes termékeit, illetve a piaci szereplőkkel tárgyalásokat folytatni és azok eredményeként konkrét szerződéseket előkészíteni. Az alperes meghatározta, hogy a felperes felelős a munkaköréhez tartozó valamennyi feladat és kötelezettség teljeskörű, legjobb tudása szerinti ellátásáért és köteles a szakértelmét, tudását és a munkakör ellátásához szükséges kapcsolati erejét a munkáltató célkitűzéseinek megvalósítására fordítani. A felperes részére a munkáltató konkrét teljesítménykövetelményt – sem az által megkötendő szerződések számát, sem a közreműködésével elérendő árbevételt, nyereséget – nem határozott meg. A munkaszerződés 7. pontjában a felek havi 900.000 forintos munkabérben állapodtak meg, és a felperes a munkabéren felül jogosult volt az állandó lakóhelyeként bejelentett lakcíméről a munkáltató székhelyére munkavégzés céljából személygépkocsival történő utazás üzemanyag költségeinek megtérítésére a munkáltató által leigazolt útnyilvántartás adatai alapján.

[5] A felperes a munkáját rendszeresen otthonról számítógépen és telefonon végezte, az általa megtett intézkedésekről, a kapcsolatfelvételekről és eredményeiről az ügyfelek igényeiről, kifogásairól rendszeresen telefonon és e-mailben tájékoztatta a felettesét, tanúlt. Vele hetente egy alkalommal a felperes személyesen is találkozott az alperes ceglédi telephelyén, ahol munkamegbeszéléseket folytattak 2019. február 18-ig. Ezt követően a felperes az alperes telephelyén nem jelent meg.

[6] A felperes a munkaviszonya alatt elsősorban orosz, ukrán és baltikumi potenciális ügyfelekkel, cégekkel vette fel a kapcsolatot telefonon, Viber és WhatsApp alkalmazások útján, valamint e-mailben. Több érdeklődő céggel a termékek árairól és azok ízvilágával kapcsolatosan egyeztetéseket folytatott, 22 cég részére termékmintákat küldött ki, a visszajelzésekről tájékoztatta felettesét. Az ügyfelek több esetben kifogásolták a termékek

ízvilágát, nem kellően édes voltát, az alperest ezekről is tájékoztatta a felperes, illetve részt vett a termékek új ízvilágának kifejlesztésében, kóstolta azokat, elmondta személyes véleményét, tanácsait. Több alkalommal jelezte azt is az alperesnek, hogy az ügyfelek a nagykereskedelmi árlistát túl magasnak, a termékeket túl drágának tartják. Az alperes ennek nyomán az árakat nem csökkentette, de lehetőséget biztosított a felperesnek, hogy az ártárgyalásoknál kedvezményeket biztosítson a megrendelőknek. Ugyancsak jelezte a felperes, hogy az ügyfelek halasztott fizetési lehetőségek iránt érdeklődnek, és azt, hogy az oroszországi ügyfelek a tárgyalások pár hónapos felfüggesztését kérték az online pénztárgépek beszerelésére vonatkozó kötelezettségük miatt. A felperes azt is felvetette, hogy szükséges lenne személyesen is felvenni a kapcsolatot a potenciális ügyfelekkel, ellenben személyes külföldi utazásra csak 1 alkalommal, 2018. októberében – Ukrajnába - volt lehetősége, ezt követően az alperes külföldi utazások lehetőségét nem biztosította.

[7] A felperes 2018. december 10-én átadta az alperes részére az addigi kapcsolatfelvételekről, piac- és ügyfélkutatások eredményeiről készített adatbázist, feltüntetve az ügyféligényekről, illetve az értékesítéshez szükséges egyéb adatokról szóló bejegyzéseket is. Az ezt követő időszakban a felperes a már meglévő kontaktokkal folytatott további tárgyalásokat, konkrét üzleti eredményt azonban nem ért el, közreműködésével az alperes egyetlen megrendelésben sem részesült.

[8] A felperes egyéni vállalkozói engedélyt kiváltva a cégnév Kft-vel 2018. szeptember 6-tól megbízási szerződést kötött húsipari termékek, árucikkek értékesítésére és beszerzésére azzal, hogy az ehhez kapcsolódó adminisztratív feladatokat nem kellett ellátnia. 2018. októberében és novemberében jutalék formájában származott ebből a tevékenységből jövedelme a teljesített szerződésekből adódó nyereség alapján. A szerződések 83%-át 2018. szeptember első felében kötötte meg.

[9] Az alperes 2019. március 11-én azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (2) és (4) bekezdésében foglalt magatartási követelmények megsértésére hivatkozással. Az indoklás szerint a felperes a munkaviszonya alatt a cégnév Kft. számára rendszeresen munkaidőben munkát végzett, erről azonban munkáltatóját nem tájékoztatta, nem látta el a munkaszerződésének 6. pontjában körülírt, munkakörébe tartozó feladatokat, közreműködésével egyetlen megrendelés sem érkezett, holott értékesítőként a társaság termékeinek külföldi értékesítésének előmozdítása volt a feladata. Felrótta, hogy a felperes többszöri kérés ellenére nem tett eleget a heti jelentéstételi kötelezettségének, 2019. február 18-tól nem jelent meg a ceglédi telephelyen, bár minden hétfői munkanapon ez kötelezettsége lett volna. Mindezekkel megsértette az Mt. 6. § (1) bekezdésében és 52. § (1) bekezdésében foglaltakat, komoly károkat okozva a munkáltatónak azzal, hogy nem megfelelően végezte munkáját, elmaradt ugyanis a tervezett bevételtől, másrészt a kifizetett munkabér költségként jelentkezett. Ezért az Mt. 179. § (1) és (3) bekezdése alapján felszólította a felperest, hogy 4 havi távolléti díjának megfelelő összeget (3.600.000 forint) kártérítésként fizessen meg munkáltatójának, valamint rögzítette, hogy a munkaviszony megszűnéséig nettó 917.000 forint munkabérre, 9 nap szabadság után 368.542 forint szabadságmegváltásra és 43.739 forint útiköltség megtérítésére jogosult, amelyet beszámít a

kártérítési követelésbe, így a felperesi fizetési kötelezettséget 2.270.719 forintban határozta meg.

[10] Az alperes a munkaviszony megszüntetésekor nem fizette meg a felperesnek 2019. január 1-től március 11-ig járó 1.642.650 forint munkabért, nem adott ki 9 nap szabadságra járó 368.542 forint szabadságmegváltást és 48.740 forint munkába járási költségterítést sem fizetett ki.

[11] A felperes 2019. április 18-tól munkaviszonyt létesített külkereskedelmi ügyintéző munkakörre tanú2 grúz anyanyelvű munkavállalóval, aki orosz nyelvtudással nem rendelkezett, így nem az oroszajkú, hanem az egyéb európai külkereskedelmi piacokon fejtette ki export értékesítési tevékenységét. Ennek eredményeként egy országban bejegyzett céggel 2019. június 5-én 100.000 eurós keretösszegű 2 éves időtartamú keretszerződést kötött. Ezen túlmenően egy bolgár céghez az új munkavállaló közreműködésével 2019. június 19-én 13.668,48 euró összegben megrendelt terméket szállított le és 7.557,6 euró összegben utórendelésre is sor került 2019. októberében. Az új munkavállaló egy osztrák céggel is felvette a kapcsolatot, ez alapján 2019. május 10-én teljesítette a megrendelést az alperes 7.335 euró értékben. Mindezek alapján 30%-os árrésszel számolva az új export értékesítések haszna az új munkavállaló jogviszonyának első 6 hónapjában 3.786.428 forint volt.

[12] Az elsőfokú bíróság az Mt. 6. § (1)-(4) bekezdése, 8. §-a, 42. §-a, 52. § (1) bekezdése, 157. § (1) bekezdése, 161. § (1) bekezdése, 179. § (1)-(5) bekezdése, 177. §-a alapján alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:522. § (1) és (2) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdése és 266. § (1) bekezdése alapján a keresetet alaposnak, míg az alperes beszámítással érvényesített igényét alaptalannak találta.

[13] Mindenekelőtt rögzítette, hogy az alperes a felperes többszörösen módosított keresetét mind jogalapjában, mind összepszerűségében teljes mértékben elismerte, ezért a per tárgyát a beszámítással érvényesített kártérítési igény jogalapjának és összepszerűségének érdemi vizsgálata képezte. A beszámítást tartalmazó iratban felsorolt, a felperes terhére értékelt mulasztásokat károkozó magatartásként vizsgálta arra nézve, hogy azok az Mt. 179. §-ban meghatározott kötelezettségszegésnek minősültek-e. Rögzítette, hogy a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozati összefüggésben kárt okozott, így a felperes kötelezettségszegését, az adott helyzetben általában elvárható magatartás hiányát, a magatartás és az alperes oldalán keletkezett kár (elmaradt haszon) közötti okozati összefüggést, valamint a kár összegét is bizonyítani volt szükséges. Mivel az alperes beszámítással érvényesíteni kívánt kárként egyrészt a fejvadász cégnek, mint munkaerő közvetítőnek megfizetett 2.700.000 forint díjazást és az utóbb alkalmazott munkavállaló által megtermelt 3.786.428 forint árbevétel nyereséget, mint elmaradt hasznot jelölte meg, így mindegyik vonatkozásában külön-külön vizsgálta a kárfelelősség egyes elemeit.

[14] A munkaerő közvetítő cégnek kifizetett szerződéses összeg körében arra a következtetésre jutott, hogy a kártérítés jogalapja hiányzik. Ez a költség a peres felek közötti

munkaviszony létesítését megelőzően a perbeli jogviszonytól függetlenül merült fel, amire a felperesnek ráhatása nem volt. Az alperes polgári jogi jogviszony keretében kötött szerződést a fejavadász céggel, amely nem szükségszerű eleme az új munkavállaló felvételének. Az alperes nem bizonyított semmilyen munkaviszonyból származó felperesi kötelezettségszegést ezzel a kártétellel összefüggésben, hiányzik az okozati összefüggés a felperesi magatartás és az alperes költsége között, ahogy a felperes vétkessége is.

[15] Az elmaradt haszonnal összefüggésben (miszerint a felperes munkaköri feladatait nem teljesítette, nem szerzett megrendelést, ezek elmaradása kizárólag felróható magatartására vezethető vissza és egyéni vállalkozóként tevékenykedett, melyről munkáltatóját nem tájékoztatta, valamint 2019. február 18-tól heti jelentéstételi kötelezettségének és megjelenési kötelezettségének sem tett eleget) megállapította, hogy az alperes az Mt. 179. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállását nem tudta bizonyítani. A felperes – alperes által nem vitatott – nyilatkozata szerint a cégnév Kft. által forgalmazott termékek nem voltak konkurensei az alperesi termékeknek és ez a tevékenység nem veszélyeztette a munkáltató jogos gazdasági érdekeit. A heti átlag 1-4 munkaóra ráfordítás alapján mindez a perbeli munkaviszony mellett ellátható volt és nem akadályozta az alperesnél fennálló munkaköri feladatok teljesítését. Hangsúlyozta, hogy a felek a munkaszerződésben nem állapodtak meg abban, hogy a jogviszony alatt más részére jogviszonyban a felperes munkát nem végezhet abban, hogy az ilyen jellegű jogviszonyt köteles lenne bejelenteni és az alperes sem vitatta, hogy nem közölt ilyen elvárást a felperessel. Ilyen jellegű tájékoztatási kötelezettség az Mt. 6. §-ból sem vezethető le, így a felperes a munkaszerződését és az Mt. rendelkezéseit sem szegte meg. Mindezeket túl megjegyezte, hogy az alperes csupán feltételezte, de nem bizonyította, hogy a felperes munkaidejében a cégnév Kft részére végzett munkát a perbeli munkaköri feladatok ellátásának terhére.

[16] Azon alperesi hivatkozással összefüggésben, hogy a felperes munkaköri feladatait nem teljesítette és felróható magatartása miatt a munkáltató oldalán elmaradt haszon, mint kár keletkezett, mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy konkrét teljesítményre, eredményre vonatkozó elvárást az alperes sem a munkaszerződésben, sem szóbeli utasításaiban nem fogalmazott meg a felperesnek, ezt igazolta tanúl tanúvallomása. A felperes munkakörét home office rendszerben, kötetlen munkaidőben látta el és a felperes okiratokkal – e-mail, telefon híváslisták, a 2018. december 10-i alperesnek átadott ügyfélkapcsolati adatbázis, a Viber és WhatsApp levelezések – megfelelően igazolta, hogy a munkaköri feladatait folyamatosan ellátta. tanúl tanúvallomása alátámasztotta, hogy 2018. február 18-ig heti személyes találkozósaik alkalmával és ennél gyakoribb telefon és e-mail váltásaikkal kapcsolatot tartottak, megvitatták az elért eredményeket, a felperes beszámolt a megtett intézkedésekről. A felettes vallomása igazolta, hogy a felperes számos gazdasági társasággal kapcsolatba lépett, 22 cég részére küldött termékmintát, amit értelemszerűen a korábbi munkaköri feladatok teljesítésének kellett megelőznie. A tanúvallomás alátámasztotta, hogy a felperes jelezte az ügyfelek termékekkel kapcsolatos kifogásait is (ízvilág, magas árszint), valamint azt, hogy a személyes tárgyalások is indokoltak lennének, amit azonban az alperes csak egy alkalommal engedélyezett.

[17] Rámutatott, hogy önmagában a felperes által becsatolt e-mailek csekély számára hivatkozással az alperes a felperesi munkavégzési kötelezettség teljesítésének elmulasztását nem bizonyította. A felperes feladatainak jelentős részét képezte ugyanis az ügyfelekkel a telefonon történő kapcsolatfelvétel, erre a felkészülés igen terjedelmes előkészítő tevékenységet igényelt, amelynek dokumentálására életszerűen nem került sor. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes ezeket a tevékenységeket nem végezte el, és bár mindvégig rálátott a felperes céges e-mail fiókjának levelezésére, a jogviszony megszüntetését megelőzően sosem kifogásolta a munkavégzés intenzitását. Rögzítette, hogy az otthoni munkavégzésből eredő bizonyítási nehézségeket az alperesnek kellett viselni. Az alperes azt sem bizonyította, hogy a felperes miért és milyen összegű károkat okozott azzal, hogy 2019. február 18-tól nem jelent meg a munkahelyén, ahogy azt sem igazolta, hogy a jelentéstételi kötelezettség elmulasztásával összefüggésben az alperesnek milyen kára keletkezett.

[18] Nem fogadta el bizonyítottnak azt az alperesi állítást sem, hogy a felperes munkakörébe foglalkoztatott új munkavállaló munkaviszonyának első 6 hónapjában megkötött 3 szerződés alapján a 3.786.428 forint nettó árbevétel összege önmagában alkalmas annak bizonyítására, hogy a felperes megfelelő munkavégzés esetén ugyanennyi bevételt hozhatott volna a munkáltatója részére. tanú2 tanúvallomása alapján megállapította, hogy orosz nyelvtudás hiányában orosz nyelvterületen a tanú értékesítési tevékenységet egyáltalán nem folytatott, 30-40 céget keresett meg, amelyből nem realizált ügyletet. A 3 sikeres szerződéskötés olyan cégekkel történt, amelyekkel a felperes nem tárgyalt. Az alperes nem igazolta, hogy ezen szerződések megkötésére milyen feltételekkel került sor, milyen konkrét termékekre, milyen eladási áron, így nem voltak összehasonlíthatóak az adatok a felperes munkaviszonya során érvényben lévőkel. Mindezek alapján nem volt levonható az a következtetés, hogy amennyiben a felperes megkereste volna a 3 gazdasági társaságot, ugyanilyen feltételekkel, ugyanilyen árbevételt hozó szerződést tudott volna kötni. Azt pedig az alperes sem állította, hogy a felperes által igazoltan megkeresett cégekkel a felperes magatartása vagy mulasztása miatt nem jött létre jogügylet. Mindezek alapján az alperes nem bizonyította a felperes tevékenysége és az elmaradt haszon közötti ok-okozati összefüggést, ahogy a felperes vétkes magatartását sem.

[19] Az alperes az Mt. 161. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontjába ütközően élt az azonnali hatályú felmondásban beszámítással a felperest megillető munkabérrel szemben, valamint a beszámítással érvényesített kártérítési igényt megalapozatlannak találta, így a pontosított kereset szerint marasztalta az alperest a Ptk. 6:48. § szerinti kamattal terhelt összegben.

[20] A pertárgy értékét a Pp. 512. § (2) bekezdése alapján 5.373.209 forintban állapította meg és felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságának hiányában és az elállással érintett keresetösszege (3.313.637 forint) is figyelemmel a Pp. 83. § (4) bekezdése alapján 38%-ban találta pernyertesnek a felperest és 62%-ban az alperest.

[21] A Pp. 83. § (2) bekezdése alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdésére figyelemmel mérsékléssel határozott a perköltség összegéről, részletezve az értékelés szempontjait. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (2) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján számított illeték és a perben felmerült tolmácsdíj viselésére a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte a peres feleket.

Az alperes fellebbezése

[22] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel és beszámítási kifogása megalapozottsága okán a kereset elutasítását, valamint költségjegyzéken felszámított perköltsége megfizetését kérte.

[23] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tény és iratellenesen állapította meg, hogy nem bizonyította a felperes munkaviszonyból származó kötelezettségének súlyos és felróható megszegését. A felperes más társaság számára végzett munkát, munkaidejével nem tudott elszámolni és munkájának eredménye sem volt, a józan ész szabályai szerint ebből csak az következhet, hogy a felperes nem látta el munkaköri feladatait. A felperes a cégnév Kft-nél a felmondás időpontjában kontakt személyként szerepelt a cég honlapján, tanúl munkaidőben kezdeményezett telefonhívására a kft. kapcsolta a felperest, mint kapcsolattartót. Azzal pedig, hogy a felperes teljes állása mellett további munkavégzésre irányuló tevékenységet végzet egyéni vállalkozóként, súlyosan megértette az Mt. 6. § és 8. §-ban foglaltakat. Továbbá a felperes 2018. december 17. és 2019. március 8. között 54 munkanapon 432 munkaóra alatt 17 db e-mailt küldött el és hetente egyszer jelent meg a munkáltató telephelyén, mindez 17 munkaórányi munkaidőnek felel meg, a fennmaradó résszel a felperes nem tud elszámolni. A hívásrészletezőből az is kitűnik, hogy a felperes kimenő hívásainak időtartama napi fél órát nem haladta meg és ezt sem vette figyelembe az elsőfokú bíróság. tanúl tanúvallomását is helytelenül értékelte az elsőfokú bíróság, hiszen a tanú utalt arra, hogy kimondottan nézeteltérések voltak a felperes tevékenysége kapcsán és nem volt elégedett a felperes munkavégzésével. A felperesnek a home office típusú munkavégzéssel együtt járó bizalomnak megfelelő magatartást kellett volna tanúsítania, nem pedig visszaélni ezzel. A felperes csak 2018. december 10-ig tett eleget havi jelentéstételi kötelezettségének, 2019. januárjától ez a kötelezettség heti szintre módosult, azt pedig egyszer sem került teljesítésre.

[24] A felperes a fejevadász cégnek kifizetett 2.700.000 forint összecszerűségét, illetve a kifizetés tényét nem vitatta. A fejevadásznak az összeg azért került kifizetésre, hogy a megfelelő munkavállalót, mint jövedelemtermelő humántőke-elemet „leszállítsa”, mindez egy olyan befektetés volt, amely a felperesi magatartás miatt hiúsult meg. Ezért a felperessel létesített munkaviszonyra tekintettel kifizetett munkaközvetítői díj egyértelműen indokolatlan költségként, azaz kárként jelentkezik.

[25] Az elmaradt haszon, mint kár körében hangsúlyozta, hogy a felek által nem vitatott az a tény, hogy a felperes több, mint 6 havi munkájának nem volt semmilyen eredménye úgy, hogy közben havi 900.000 forint – nem csekély – összegű díjazásban részesült. A felperes nem azzal szegte meg munkavállalói kötelezettségeit, hogy munkájával nem ért el semmilyen eredményt, hanem azzal, hogy nem látta el a munkaköri feladatait, melynek egyenes következménye volt, hogy munkája eredménytelen volt, ezért nem releváns az elsőfokú bíróság által hivatkozott Mfv.II.10.016/2015/4. számú döntés.

[26] Okirattal és tanúval igazolást nyert, hogy az új munkavállaló képes volt kifejezetten üzleti hasznot eredményező tevékenységet végezni, az elmaradt haszon összegét pedig a felperes nem vitatta. Az üzleti múlttal rendelkező felperestől alappal várhatta el, hogy legalább ekkora értékű hasznot hoz az általa ellátott tevékenység. Mivel a felperes néhány kivétellel konkrét árajánlat adásáig el sem jutott a tárgyalásokban, így nincs jelentősége annak, hogy a becsatolt szerződések egy részében anonimitást kért a munkáltató.

[27] A Ptk. 6:522. § (2) bekezdése szerinti károk és a felperes súlyosan kötelezettségszegő magatartása között az ok-okozati összefüggés egyértelműen megállapítható, ellentétben az elsőfokú bíróság álláspontjával. Az Mt. 179. § (1) bekezdésének helyes értelmezése alapján ehhez elegendő a fejavadász cég esetében az, hogy a kiadásra a felperes munkaviszonyának létesítésére tekintettel került sor. Amennyiben pedig a munkavállaló nem látja el feladatait, minden külső körülménytől függetlenül önmagában is ellehetetleníti, hogy a munkáltató a munkavállaló tevékenységéből hasznot realizáljon. tanúl tanúvallomásából megállapítható, hogy a termékek minősége, árazása és annak gyakorlata megfelelő volt, nem gátolhatta a felperest abban, hogy állítólagos munkavégzése eredményre vezessen. Az új munkavállaló és a felperes azonos földrajzi területen (egész Kelet-Európában) tevékenykedett, azonos termékekkel, mindez igazolja a felperes mulasztásával felmerült elmaradt haszon összegét. A felperes nyelvtudása következtében még helyzeti előnyben is volt az oroszul nem beszélő utódához képest, a két munkavállaló munkavégzése alkalmas az összehasonlításra és abból levonható a következtetés a felperes kötelezettségszegő magatartására. Megjegyezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság indokolása nem tesz említést arról a 4. szerződésről, amelyet a munkáltató az orosz partnerrel kötött és az a tárgyaláson bemutatásra került, holott ebből az következik, hogy az orosz ajkú területen is sikerült szerződéses eredményt elérni a felperes távozását követően.

[28] A bizonyítási kötelezettséget tévesen határozta meg az elsőfokú bíróság azzal, hogy a terhére róta a kötetlen munkarend okozta bizonyítási nehézségeket, s mindez súlyosan méltánytalan is. A felperes maga vállalta a kötetlen munkarendet és otthoni munkavégzést, az ebből eredő bizonyítási nehézségeket is neki kell viselnie. Az otthoni munkavégzésre tekintettel nem is volt lehetősége a közvetlen ellenőrzésre, a közvetett bizonyítékokból azonban megalapozottan levonható az a következtetés, hogy a munkavégzés nem volt megfelelő. A bizonyítási teher téves kiosztása az eljárás érdemi elbírálására is kihatott, hiszen bizonyítatlanságra alapozva került elutasításra a beszámítással érvényesíteni kívánt kártérítési igény. Az elsőfokú eljárásban alátámasztott tényállításai azonban igazolják azt, hogy a felperes elhanyagolta munkakörének ellátását, amely ok-okozati összefüggésben van a kár bekövetkeztével.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[29] A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és az alperes másodfokú – költségjegyzéken igazolt – perköltségében való marasztalására is igényt tartott.

[30] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont következtetései, jogi álláspontja is megalapozott. Hangsúlyozta, hogy elmaradt munkabér, szabadságmegváltás és utazási költségtérítés, valamint járulékai megfizetésére irányuló keresetét az alperes nem vitatta, azt jogalapjában és összecszerűségében is elismerte. Az alperes saját döntése alapján tartotta vissza a részére elismerten járó követeléseket, eljárása azonban az Mt. 161. §-ba ütközött.

[31] Az elsőfokú eljárásban okiratokkal bizonyította, hogy a cégnév Kft. részére csak a perbeli jogviszonya első részében és minimális időben végzett tevékenységet. Ugyancsak dokumentumokkal bizonyította, hogy orosz anyanyelve miatt a tevékenysége elsősorú célpontjának megjelölt Oroszország, ország², balti utódállamok piacán új szereplőként megjelenő alperes nevében kapcsolatokat kereset és épített ki, azok visszajelzéseit közölte az alperessel. Részt vett a termékfejlesztésekben, ezen piackutatás és kapcsolatfelvételi tapasztalatai az alperesnél rendelkezésre álltak, így az új munkavállaló már más alapokról indult tevékenységében. Az alperes egyébként sem adott adatot arra nézve, hogy milyen ajánlatok alapján és milyen konkrét szerződéseket kötött meg tanú², aki egyébként is 3 szerződést 30-40 partner megkeresésével tudott realizálni. Megjelenési, kapcsolattartási és beszámolási kötelezettségének 2019. február 18-ig maradéktalanul eleget tett, ezt követően a személyes megjelenést azért mulasztotta el, mert az alperes nem fizette ki az utazási költségtérítését, illetve munkabérét is csak részben. Ennek ellenére az elektronikus kapcsolattartás felettesével munkaviszonya megszűnéséig folyamatos maradt, amit tanú¹ is elismert. Igazolást nyert, hogy munkavégzése során úgy járt el, ahogy az ilyen típusú munkakörben dolgozó munkavállalóktól általában elvárható. A körülmények gondos értékelésével megállapítható, hogy tevékenységének minősítéséhez nem elegendő az, hogy utódja megkötött néhány szerződést és ebből nem vonható le olyan következtetés, hogy szándékosan és súlyosan elhanyagolta volna munkaköri kötelezettségei teljesítését. Egyben az sem nyert igazolást, hogy más személy részére végzett olyan tevékenységet, amely hátrányosan befolyásolta volna a munkáltatója részére végzett munkáját.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[32] A fellebbezés nem alapos.

[33] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékoknak a Pp. 279. §-ban foglaltaknak megfelelő, egyenként és összességében történő értékelésével a tényállást helyesen állapította meg és helytálló jogi következtetések levonásával érdemben

helyes döntést hozott a kereseti kérelemről és az alperes beszámításának jogszerűsége körében is. A másodfokú bíróság teljeskörűen osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a bizonyítékokból levont következtetések tekintetében, ezért azok szükségtelen megismétlését mellőzte.

[34] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán azt emeli ki, hogy az alperes a felperes elmaradt munkabérre, szabadság megváltásra és utazási költségterítésre vonatkozó követeléseit jogalapjában és összecszerűségében nem vitatta. Azzal szemben beszámítással a fejvadász cégnek megfizetett 2.700.000 forint megbízási díjat és a 3.786.428 forint elmaradt haszonként felmerült kárigényét kívánta érvényesíteni.

[35] A kártérítési felelősség fennállásához elengedhetetlen a kártérítési felelősség elemeinek megléte, így a kár, a károkozó magatartás és a kettő közötti ok-okozati összefüggés bizonyítása, amely a jogosult kötelezettsége. A munkavállalói kártérítési felelősség jogalapi elemei ezen túlmenően speciális szabályokat is tartalmaznak (a munkaviszony fennállása, az abból eredő felróható kötelezettségszegés) az Mt. 179. § (1) bekezdésében. Ezen feltételnek együttesen kell fennállniuk, meglétüket a munkáltató köteles bizonyítani és bármelyik hiánya a felelősség megállapításának kizártságához vezet.

[36] A bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások között nincs olyan kötelező rendelkezés, amely a kártérítési perben megszabná a bíróság számára a bizonyítás módját (Pfv.V.22.089/2017/4.), azt, hogy milyen sorrendben kell vizsgálni a kártérítési elemek meglétét. Ezért nem járt el jogszerűtlenül az elsőfokú bíróság, amikor a munkaerő közvetítő cégnek kifizetett szerződéses összeg, mint kár esetében az ok-okozati összefüggés meglétét vizsgálta és ennek hiányában már a kártérítési felelősség fennálltát értelemszerűen nem állapította meg. Az alperes - általa sem vitatottan - 2.700.000 forintot fizetett meg a cégnév1 Kft. részére munkaerő közvetítés miatti díjazás okán felmerült összegként. A munkaerő közvetítésre irányuló megbízás során a megbízott a megbízó igényeinek megfelelően a megjelölt szakértelemmel rendelkező munkavállaló felkutatására szerződik a szerződés megkötésével. A perbeli esetben mindez a felperes kiválasztásával megvalósult. Mindezekre tekintettel a munkavállalói kártérítési felelősség elemei ezen kártérítési igény vonatkozásában teljeskörűen hiányoznak, az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes munkaviszonyával összefüggésben kifejtett magatartása és ezen alperesi költség között okozati összefüggés nem állapítható meg. Az alperes által előadottak nem adják indokát annak, hogy ez az igény miként felel meg az Mt. 179. § (1) bekezdésében előírtaknak és károkozó magatartás hiányában a kártérítési felelősség további konjunktív feltételeinek vizsgálata szükségtelen volt.

[37] Az alperes 3.786.428 forint beszámításával a Ptk. 6:522. § (2) bekezdés b) pontjába sorolható vagyoni kárként az elmaradt vagyoni előnyt (elmaradt hasznót) kívánta érvényesíteni a felperessel szemben. A teljes kártérítés elve alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán elmaradt vagyoni előnyt is meg kell téríteni. Elmaradt haszonról akkor beszélünk, ha a károsult vagyonába a megalapozottan remélt vagyonrészeknek a bekerülése elmarad. Ez lehet jövedelemkiesés, nyereség elmaradása, a vagyon hozadékanak

az elmaradása stb. Az elmaradt haszon, a kiesett jövedelem körébe tartozik az, amikor a károsult a szerződéskötés megghiúsulásának a következtében előállott kárának a megtérítését követeli (BDT2007. 1556.). E körben azonban kiemelten ügyelni kell arra, hogy a haszonkiesést reális és ellenőrizhető adatok igazolják. Az alperes által kért összeg azonban kárként nem vehető figyelembe arra tekintettel, hogy az - az alperes által sem vitatottan - ténylegesen befolyt az alpereshez. Az alperes vagyonában így értékcsökkenés nem állott be. Az alperes nem hivatkozott arra, hogy más gazdasági társaságokat érintően is elmaradt a szerződéses megállapodás, csak azokkal a cégekkel kapcsolatosan tett tényállítást a kár bekövetkeztére, amelyekkel a szerződéskötés ténylegesen megvalósult. Az alperes egyetlen további céget nem említett, a fentebb kifejtettek szerint pedig kár a már befolyt összegek vonatkozásában nem igazolható. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a munkaviszony nem eredménykötelem, a felperest olyan jellegű kötelezettség a munkaviszonyából származóan nem terhelte, hogy üzletkötőként mindenképpen érvényesen megkötött szerződéseket kell „produkálnia”, teljesítmény-követelményeket az alperes nem határozott meg számára. Amennyiben pedig a más szerződések megkötésével érhetett volna el üzleti eredményt a felperes, erre vonatkozóan konkrét tényállítást kellett volna tenni az alperesnek, ennek hiányában a kártérítési igénye nem lehet megalapozott.

[38] A Pp. 237. §-ában megfogalmazottak szerint a felek rendelkezési jogától függ a jogvita terjedelme és tartalma; a kereseti kérelem és az ellenkérelem korlátai között a felek határozzák meg az eljárás kereteit. Az eljáró bíróságoknak a felek tényállításai alapján, az általuk megjelölt bizonyítékok és bizonyítási indítványok keretei között kell az eljárást lefolytatni, a félnek kell olyan tényállítást tenni, amely a beszámítási kifogás alapjául szolgál. A rendelkezési elvből eredően tehát a fél dönti el, hogy mely tényeket tár a bíróság elé és milyen terjedelemben, a bíróság anyagi pervezetése a felek által elő nem adott körülményekre értelemszerűen nem terjedhet ki.

[39] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az érdemben helyes elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[40] Az eredménytelenül fellebbező alperest a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes Pp. 81. §-ának megfelelően felszámított, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti perköltség viselésére.

[41] Az alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illeték viselésére.

[42] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2022. február 1.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.
előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla
bíró